

[Wyborcza.pl](#)

[Wypróbuj dostęp do Wyborcza.pl 50% taniej!](#)

[Kup w promocji](#)

[Logowanie](#)

[Wiadomości Szczecin](#)

Ludzie zaskoczeni tym, co mają w studni. Problem z wodą do picia

ANDRZEJ KRAŚNICKI JR

12 września 2018 | 11:14

[9 ZDJĘĆ](#)

Polowe laboratorium WaterProtect na targach w Barzkowicach (PIG-PIB)

-
-
-
-
-
- 0

[Miedwie](#), [nawożenie](#), [rolnictwo](#), [sinice](#)

Są niebezpieczne dla życia, powszechne w użyciu, ale jak się okazuje, nie brakuje mieszkańców, którzy nie wiedzą, że mają je także w wodzie, którą piją. Skalę problemu z azotanami widać dzięki unijnemu projektowi WaterProtect, który realizowany jest niedaleko Szczecina.

Ten artykuł czytasz w ramach **bezpłatnego limitu**

Norma to 50 miligramów na litr, chociaż najlepiej gdyby w wodzie podziemnej nie było ich wcale. Tymczasem w wodzie mieszkańców gminy Warnice wykryto nawet ponad 300 miligramów azotanów. Wypicie szklanki nic złego nie robi, gorzej gdy korzysta się z niej [codziennie](#).

Jeden z siedmiu regionów w Europie

Warnice – gmina przylegająca do południowo-wschodnich brzegów jeziora Miedwie – to jedno z siedmiu miejsc w Unii Europejskiej, które zostało wytypowane do udziału w unijnym projekcie WaterProtect związanym z azotanami.

Dlaczego wybrano akurat ten region? To teren obejmujący jedne z najlepszych gruntów rolnych w regionie.

[9 ZDJĘĆ](#) Pola uprawne w gminie Warnice Andrzej Kraśnicki jr

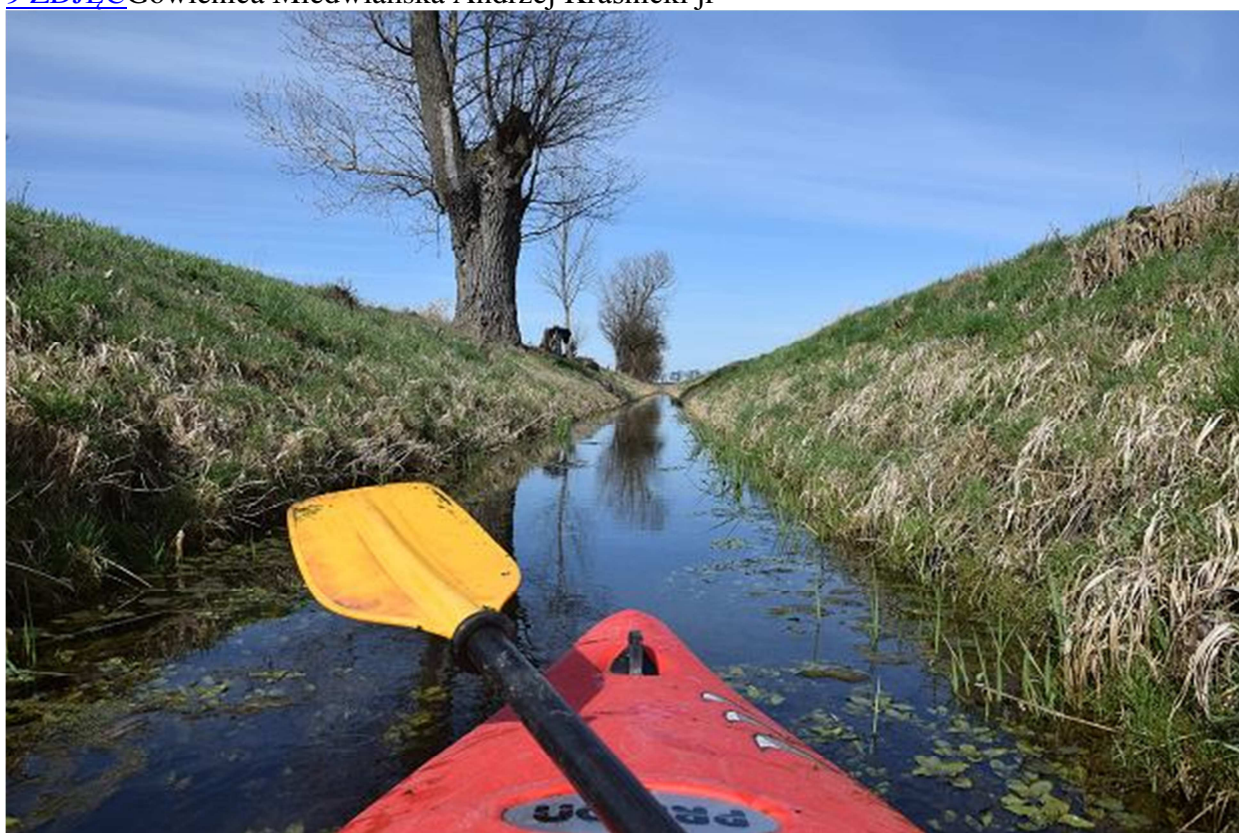

[9 ZDJĘĆ](#) Pola uprawne w gminie Warnice Andrzej Kraśnicki jr

Rolnictwo jest tu świetnie rozwinięte i intensywne. Jednocześnie przecina go niewielka Gowienica Miedwiańska – rzeka, która uchodzi do jeziora Miedwie – podstawowego ujęcia wody dla Szczecina.

[9 ZDJĘĆ](#) Gowienica Miedwiańska Andrzej Kraśnicki jr

[9 ZDJĘĆ](#) Gowienica Miedwiańska Andrzej Kraśnicki jr

[9 ZDJĘĆ](#) Ujście Gowienicy Miedwiańskiej do jeziora Miedwie Andrzej Kraśnicki jr

Do tego dochodzą studnie – zarówno te wiercone, jak i kopane, z których mieszkańcy gminy czerpią [na co dzień](#) wodę do picia.

– WaterProtect to program międzynarodowy, który realizujemy tutaj we współpracy z naszymi partnerami – mówi dr Anna Kuczyńska z Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB). – Jego celem jest poprawa jakości wód zarówno podziemnych, jak i powierzchniowych w zlewniach użytkowanych rolniczo.

Zlewnia to obszar, z którego wody spływają do jednego punktu. W naszym przypadku to jezioro Miedwie.

– Badamy jakość wód – mówi dr Kuczyńska. – Staramy się wypracować pewne mechanizmy, które pozwolą nam jakość tej wody chronić. Dotyczy to przede wszystkim presji rolniczej.

Zaskoczeni wynikami

Co ma rolnik do jakości wody? Kluczową rolę odgrywa tu nawożenie. Środki zawierające azotany z jednej strony gwarantują lepsze plony, z drugiej strony są szkodliwe. Nie jest bowiem tak, że sto procent przyswajają rośliny. Część dostaje się do głębszych warstw gleby, a następnie do wód podziemnych. O ile głębokie ujęcia, z których korzystają większe miejscowości, są bezpieczne, to dużo gorzej wygląda sytuacja w tych miejscowościach i gospodarstwach, w których mieszkańcy czerpią wodę z własnych studni. Te kopane czy też wiercone są stosunkowo płytkie. Mają od kilku do najwyżej kilkunastu metrów. Sięgają tylko tzw. pierwszego poziomu wodonośnego, w którym kumulacja azotanów jest największa.

Świadomość mieszkańców, ale także części rolników, jest przy tym dość niska. Prowadzący WaterProtect przekonali się o tym na ostatnich Targach Rolnych Agro Pomerania w Barzkowicach. Przygotowali tam swoje stoisko, w którym funkcjonowało m.in. polowe laboratorium badające wodę pod kątem zawartości azotanów.

[9 ZDJĘĆ](#) Polowe laboratorium WaterProtect na targach w Barzkowicach PIG-PIB

Zachęteni ogłoszeniami mieszkańcy mogli przynieść do zbadania wodę, którą piją na co dzień. Ci z rejonu Warnic dostali nawet wcześniej specjalne butelki do pobrania próbki.

– Byli bardzo zaskoczeni wynikami, a to niestety pokazuje, jak mała jest świadomość ludzi na temat tego, skąd biorą się zanieczyszczenia – mówi Marzena Nowakowska z oddziału PIG-PIB w Szczecinie.

Bardzo złe dane

Z jednej strony zaskoczeniem było to, że w wodzie jest coś takiego jak azotany i jest to szkodliwe. Z drugiej strony część mieszkańców nie wiedziała, że ich obecność należy łączyć z rolnictwem, i to uprawianym nawet nie bezpośrednio przy domu, ale w rejonie miejscowości, w której żyją. Zanieczyszczenia powoli, ale systematycznie infiltrują bowiem z okolicznych pól, gromadzą się przez kolejne lata, trafiają do wód podziemnych, a dalej do przydomowej studni.

– W badanych próbkach wartości sięgały nawet ponad 300 miligramów azotanów w litrze – podaje przykład Nowakowska. – U jednej z mieszkanek woda zawierała 123 miligramy. Była zaskoczona. Mówiła, że przecież wokół studni nikt ziemi nie nawozi. Musieliśmy wytłumaczyć, że to wpływ tego, że mieszka w miejscowości otoczonej przez duże gospodarstwa rolne.

Przekroczenie dopuszczalnych norm nie jest groźne, jeśli wypijemy szklankę wody. Organizm zareaguje dużo gorzej, jeśli taką wodę będzie się pić codziennie. Najbardziej narażone są [dzieci](#). Może u nich wystąpić niedotlenienie krwi, niedobór witaminy A. U wszystkich zwiększa się natomiast ryzyko raka żołądka.

Problem wykracza także poza studnie. [Spływające do morza rolnicze nawozy powodują zakwity glonów, które kiedy umierają, są rozkładane przy dnie przez bakterie tlenowe](#). W efekcie rośnie liczba bakterii, ale w wodzie morskiej przy dnie ostro spada stężenie tlenu. I jest to cykl zabójczy dla życia opartego na tlenie. Stąd też olbrzymie problemy z sinicami, które w minione wakacje [zmusiły do zamknięcia wielu kąpielisk nad Bałtykiem](#).

Jak rozwiązać problem

Trudno ten problem rozwiązać jakimś zakazem, bo rolnicy nie zrezygnują z nawożenia.

– Staramy się jednak wypracować takie mechanizmy, które wspomogą rolników w ochronie wód – mówi dr Anna Kuczyńska.

To dla nich także istotne, bo rolnicy i ich rodziny też korzystają ze studni, z których czerpią wodę z nadmierną ilością azotanów.

Stąd pomysł, by w projekt zaangażować wszystkich zainteresowanych, ale na zasadzie dobrowolnego udziału, możliwości przedstawienia swoich racji i prób wspólnego szukania rozwiązań (metodyka funkcjonuje pod nazwą Multi Actors Approach). Chodzi przy tym także o zaangażowanie instytucji i ośrodków, które mają fachową wiedzę przydatną rolnikom, czyli np. Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Problem z azotanami można bowiem zmniejszyć, stosując w gospodarstwach tzw. zasady dobrej praktyki rolniczej. To np. bardziej efektywne i precyzyjne metody nawożenia czy też strefy buforowe – czyli takie, w których się nie nawozi – w sąsiedztwie takiej rzeki jak Gowienica Miedwiańska.

Takie warsztaty dla wszystkich zainteresowanych odbywały się na wspomnianych targach w Barzkowicach. Przyjechali także uczestnicy projektu WaterProtect z [Belgii](#), [Holandii](#) i Rumunii.

9 ZDJĘĆ Warsztaty WaterProtect PIG-PIB

Projekt jest realizowany we współpracy z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie oraz Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym. Wspierają go Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Wodociągi Zachodniopomorskie, Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie oraz gmina Warnice.

Finansowany jest w ramach programu Unii Europejskiej Horyzont 2020.

Artykuł otwarty w ramach bezpłatnego limitu

Wypróbuj dostęp do Wyborcza.pl 50% taniej!

Nasi dziennikarze są w całej Polsce i pilnują ważnych tematów m.in. wyborów samorządowych. Zyskaj pełen dostęp do ich tekstów na Wyborcza.pl, WysokieObcasy.pl i w ponad 20 serwisach lokalnych.

[Skorzystaj ze zniżki 50%](#)

- [Zaloguj się](#)
- [Informacje](#)
- [Kontakt](#)

Inne

-

-

[Wypadek na krajowej trójce. Zderzyły się trzy auta. Są ranni](#)

-

-

["Brońmy polskich wartości na ulicach Szczecina". Białe koszulki kontra tęczowe](#)

-

-

[Co się działo na terenie korpusu NATO? Wysoki ranga policjant stracił stanowisko](#)

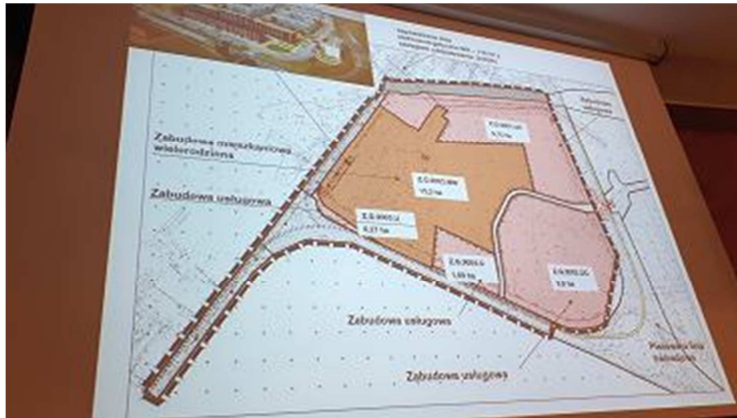
-

○

SPP nadal bezprawnie używa nazwy Stocznia Szczecińska. Poseł PiS nie widzi problemu

•

○

Budowa megaosiedla powstrzymana. Deweloper groził miastu 100-milionowym odszkodowaniem

•

○

Oszukał seniorkę metoda "na policjanta" oddała mu swoje oszczędności. Udało się go złapać

Zobacz także

- [Sinice także na naszym Wybrzeżu. Przyszły upały, a tu zakazy kąpieli. Gdzie? Lista kąpielisk](#)

- [Żeby nie było smogu, zamiast Kawki będzie Mewa. Ale czy to wystarczy?](#)
-

Komentarze

0

Chcesz dołączyć do dyskusji? [Zostań naszym prenumeratorem](#)

Zaloguj się

Najważniejsze informacje dwa razy dziennie na Twojej poczcie

[Zobacz przykładowy newsletter](#)

Najczęściej czytane

1.

Co się działo na terenie korpusu NATO? Wysoki ranga policjant stracił stanowisko

2.

Budowa megaosiedla powstrzymana. Deweloper groził miastu 100-milionowym odszkodowaniem

3.

Niebezpieczne sceny na przystanku. Bogumiła D. znów chciała blokować autobus. Przejechała pasażera [FILM]

4.

SPP nadal bezprawnie używa nazwy Stocznia Szczecińska. Poseł PiS nie widzi problemu

5.

Wypadek na krajowej trójce. Zderzyły się trzy auta. Są ranni

6.

"Brońmy polskich wartości na ulicach Szczecina". Białe koszulki kontra tęczowe

7.

Wybory samorządowe 2018. Kandydat na prezydenta obiecuje bezpłatny ośrodek dla młodych z problemami

- Materiały promocyjne partnera [Program Społecznik 2018](#)

- Materiał promocyjny [Na piwo do Niemiec](#)

Wyborcza.pl

Wyborcza.pl

- [Kraj](#)
- [Świat](#)
- [Opinie](#)
- [Gospodarka](#)
- [Nauka](#)
- [Technologia](#)
- [Kultura](#)
- [Sport](#)
- [Wideo](#)
- [The Wall Street Journal](#)
- [Witamy w Polsce](#)
- [Wyborcza Classic](#)

Wyborcza.biz

- [Aktualności](#)
- [Giełda](#)
- [Wymiana walut](#)
- [Zakupy i finanse](#)
- [ZUS i emerytury](#)
- [Podatki](#)

- [Praca](#)
- [Motoryzacja i podróże](#)
- [Nieruchomości](#)

Serwisy lokalne

- [Białystok](#)
- [Bielsko-Biała](#)
- [Bydgoszcz](#)
- [Częstochowa](#)
- [Gliwice](#)
- [Gorzów Wlkp.](#)
- [Katowice](#)
- [Kielce](#)
- [Kraków](#)
- [Lublin](#)
- [Łódź](#)
- [Olsztyn](#)
- [Opole](#)
- [Płock](#)
- [Poznań](#)
- [Radom](#)
- [Rzeszów](#)
- [Sosnowiec](#)
- [Szczecin](#)
- [Toruń](#)
- [Trójmiasto](#)
- [Warszawa](#)
- [Wrocław](#)
- [Zielona Góra](#)

Wysokieobcasy.pl

- [Najnowsze](#)
- [Głosy Kobiet](#)
- [Psychologia](#)
- [Wasze listy](#)
- [Portrety Kobiet](#)
- [Psychologia](#)
- [Nowy Numer](#)
- [Wysokie Obcasy Extra](#)
- [Zdrowie i Uroda](#)
- [Jedzenie](#)
- [IT Girls](#)

Magazyny

- [Duży Format](#)
- [Magazyn Świąteczny](#)
- [Ale Historia](#)

- [Tylko zdrowie](#)
- [Telewizyjna](#)
- [Książki](#)
- [Osiem Dziewięć](#)
- [Poradniki](#)

Więcej

- [BIQdata.pl](#)
- [Archiwum](#)
- [Komunikaty.pl](#)
- [Cojestgrane24.pl](#)
- [Nekrologi](#)

Serwisy partnerskie

- [Gazeta.pl](#)
- [TOK.fm](#)
- [Sport.pl](#)
- [Publio.pl](#)
- [Kulturalnysklep.pl](#)

[Napisz do redakcji](#)

[Kup prenumeratę](#)

-
-
-
- [Newsletter](#)

[Copyright © Agora SA](#)

- [O nas](#)
- [Prywatność](#)
- [Licencje/Kontent](#)
- [Reklama w Internecie](#)
- [Reklama w papierze](#)
- [Kontakt](#)
- [Zgłoś błąd](#)
- [Pomoc](#)
- [Wszystkie artykuły](#)